

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/760

KARAR NO : 1981/737

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Mehmet Önder Durak

O L A Y : Koral Yayınlarından olup İstanbul'da Doyuran Matbaasında basılan

ve 14.8.1974 günü piyasaya çıkarılan Mehmet Önder Durak (Müstear adı Aykut Baykal)ın Türkçe'ye çevirdiği G.D.Obişkin'in yazdığı "Lenin'in hayatı ve mücadelesi" isimli kitapta, yayın yoluyla sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek maksadıyla propaganda yapmak, halkı suç işlemeye tahrik etmek, kanunun cürüm saydığı bir fiili açıkça övmek, halkı kanunlara iteatsizliğe ve cemiyetin muhtelif sınıflarını umumun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adavete tahrik etmek suçlarının işlendiği iddia edilerek, sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-4., 311/1-2. maddelerine göre cezalandırılması istenerek İstanbul C. Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

1- İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi, 25.2.1980 gününde, 1977/567-1980/53 sayı ile; sanığa atılı suçların niteliğine, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Yargıtay İçtihatları ile Anayasa Mahkemesi'nin kararı uyarınca, davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı,

2- İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askerî Mahkemesi, 6.5.1980 gününde, 1980/66-18 sayı ile; sanığa atılı eylemin, sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemlerinden bulunmadığı, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkördüğü davalarla bağlantısının olmadığı ve davanın mahkemelerinin görevine girmediği,

Gerekçeleri ile görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolunguç, Orhan Erdem, Y. İsmet Ayer ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı, 9.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ve Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sarıya atılı suçların sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği dosya içeriğinden anlaşılmaktadır.

Atılı suçlar, cumhuriyete, vatan ve milletin bağımsızlığına, bölünmezliğine, bütünlüğüne, milli güvenliğe yönelik olarak işlendiğinden Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı 4. maddesi kapsamında ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

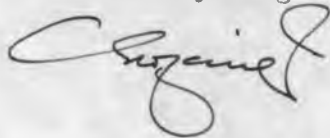
Ancak atılı suçlar sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kaldığı gibi, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içinde ve 4.5.1981 günlü 1/1 sayılı ilke kararında öngörüldüğü biçimde örgütsel ve organik bağlantı olarak işlendiğini gösteren dosyada yeterli ve somut kanıt bulunmadığından aynı maddenin (b) bendi kapsamına da girmemekte ve davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 25.2.1980 günlü, esas 1977/567, karar 1980/53 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 9.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

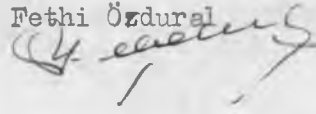
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

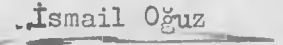
Üye

Fethi Özdural

Üye

İsmail Oğuz

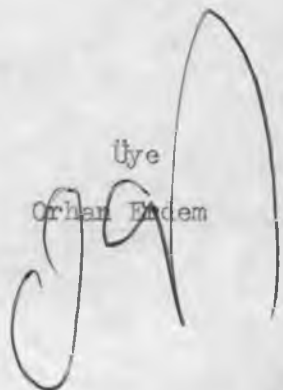
Üye

Şeref Tolungüç

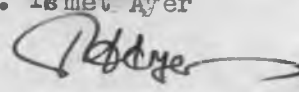
Üye

Orhan Erdem

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Hasan Çelikkale

